

søgt at kaste forbydnende Udtalelser over dette Thing, fordi vi ikke fremmede et Forslag, der ikke kunde føre til det, det gav sig ud for, og som ikke saaledes støttedes af Regjeringen, at man kunde mene, at det var dens alvorlige Villie at faae det fremmet. Meget mere maatte Alle, hvorhen de end hørte i politisk Henseende, glæde sig over, at Rigsdagen, og da navnlig dette Thing, som havde Sagen til Behandling, ikke fremmede denne Sag, forinden den fra Regjeringen havde fundet den tilbørlige Forberedelse og Understøttelse. Noget lignende synes mig fremtræder nu. Der er igaaar blevet fremsat Antydninger og mere end Antydninger, en bestemt Anskuelse af det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojsen) om, at ved Siden af noget i finantseel Henseende saa Betydeligt som det, der foreligger her og i det næste Forslag paa Dagsordenen, maatte vi have en Udviikling af, ad hvilken Veie og paa hvilken Maade Pengene skulde komme tilveie, og hans Anskuelse gik navnlig i Retning af, at vi ikke kunne vente, at det kunde fremmes ved de ordinære Bevillinger, og at, selv om det kunde fremmes derved, maatte vi først gaa ud fra, at vi vilde faae gode Aar, i hvilke Indtægterne maatte flyde ligesaa rigelig som i de sidste Aar, og at vi endda saa gave Slip paa en saadan Udviikling i materiel og aandelig Henseende, hvortil vi trænge, og endvidere paa de fornødne Reforme i Stattevaesenet, men af alle disse Hensyn maatte man kræve, at man til en saa stor ekstraordinær Bevilling, som der her er Tale om, fik en ekstraordinær Kilde at søge af, og denne Kilde skulde da bringes tilveie ved en retfærdig Formue- og Indtægtsstat. Jeg siger, at omtrent i den Retning gik det ærede Medlems Udtalelser igaaar, og det er ogsaa min Betragtning. Det havde været interessant, og det vilde faae væsentlig Betydning — thi det finantseelle Hensyn maa aldeles nødvendig tages med i Beregningen i disse Forhold — og den ærede Finantsminister vilde efter min Overbevisning have gavnet Behandlingen af Sagen, dersom han havde udtalt sig om den Finantsplan, han har lagt som Finantsminister, idet han i Statsraadet er gaaet ind paa disse Forslag, og havde udtalt sig om, at disse Forslag ere noget mere, end de alene synes at være, Fagministres Forslag, som de have faaet en Slags Tilladelse til at vove sig ud paa Hæjen med paa egen Haand, eller om det er Forslag, som den samlede Regjering efter Overveielse af samtlige Forhold, der staa i Berøring dermed, have i Sandhed gjort til sine. Men for at faae denne Overbevisning, tror jeg, — jeg gjentager det — at Udtalelser fra den ærede Udenrigsminister — og hvis han ønskede ikke at give dem for aabne Tilhørerpladser, kunde det have været slet for Lufte — og ligeledes Udtalelser fra den ærede Finantsminister vilde have været gavnlig. Gaar jeg nu over til det Forslag, her foreligger, for at

omtale dets Skjæbne her i denne Sal, under disse to Møders Forhandlinger, forekommer det mig, at den ærede Krigsminister ikke kan være saare glad ved den Modtagelse, hans Forslag har nydt. Jeg taler ikke om de Udtalelser, som ere komne fra deres Side, med hvem jeg ellers nærmere samstemmer, — jeg tænker navnlig herved paa Udtalelser, der ere fremfattede fra den Side, hvor den ærede Minister dog maatte hente sin mest ubetingede Støtte, og her kommer jeg efter min Opfattelse til en af Grundene, hvorfor denne Sag ikke er forelagt før. Jeg antydede en anden Grund, nemlig den almindelige politiske Stilling, — men en af Grundene er, at man til Dato ikke har erhvervet sig i de Kredse, der først maatte være enige, en moden Anskuelse om, hvorledes Sagen skulde fremmes her. Efter de Udtalelser, der ere faldne om Sagen, er man ikke naaet dertil endnu; man er ikke naaet til den Overbevisnings Styrke, der faste Enighed om Sagen fra den Side, som Andre maatte gjøre Fordring paa for med nogen Tryghed at kunne vove sig endogaa blot til i en vis Grad at gaa med dem. Det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 1ste Valgkreds (Thomsen) aabnede Forhandlingerne; han begyndte med, at det var med en stor Overraskelse, hvormed han havde hørt den ærede Minister udtale sig — jeg tror, at jeg kræffer Lanken, Ordene er jeg ikke vis paa — om vor Befæstningsplan, og hans Overraskelse steg, da han modtog Forslagene. Jeg var aldeles forberedt paa at høre, at det ærede Medlem mente, at den steg i en for ham spørgelig Grad. Det blev imidlertid til det Modfattede. Han kom til at sige, at hans Overraskelse steg i i en glædelig Grad, da han modtog den ærede Ministers Forslag. Det forbausede mig strax, thi det, som var Hovedtanken i det ærede Medlems Forslag, da han var Minister: Kjøbenhavns Befæstning mod Landtiden, er her sporløst forsvunden (Modsigelse), i Forslaget sporløst forsvunden. Det undrede mig derfor strax, at det kunde være en glædelig Overraskelse for det ærede Medlem at se sin Hovedbetragtning, det, han væsentlig havde støttet sig til, kastet til Side for noget Sekundært eller noget Andet. Men efterhaanden som jeg hørte det ærede Medlem, opdagede jeg, at denne Indledning var mere saadan en behagelig Liltale, som man paa Grund af visse Forhold kan finde ganske naturlig, og at derimod, da han kom nærmere ind i Betragtningen af Forholdet, hans egen Anskuelse kom frem, og det var da den, at Forslaget, som det forelaa, som noget Selvstændigt, var i Virkeligheden ikke brugbart, men at det kun kunde bruges, naar det blev betragtet og taget som en rein Forberedelse til det, der skulde følge efter, idet det ærede Medlem endnu i den Grad betragtede dette som Hovedsagen, at dersom det ikke kom frem paa anden Maade, vilde han stille Forslag derom til 2den Behandling. Det var